

Program wychodzenia z bezdomności

Wstęp:

Realizacja zadań mających na celu ograniczenie i zmniejszenie skutków bezdomności wynika z istniejących potrzeb, co również zostało zawarte w przyjętej Uchwałą Rady Miasta Konina Nr 720 z dnia 3 października 2006 roku „Lokalne Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Miasta Konina na lata 2006-2015”, w części dotyczącej programów pomocy społecznej, profilaktyki rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka, w opracowaniu „Bezdomność przyczyną wykluczenia społecznego – przeciwdziałanie bezdomności.” Problematyka ta też jest wpisana w „Strategię Rozwoju Konina na lata 2007-2015”, uchwaloną przez Radę Miasta Konina 27 czerwca 2007 roku, Uchwała nr 116.

Opis problemu:

Na terenie miasta Konina z roku na rok zwiększa się liczba osób bezdomnych. Konflikty w rodzinie, przemoc w rodzinie oraz nadużywanie alkoholu to przeważnie główne przyczyny bezdomności. Coraz więcej osób na terenie Konina z powodu braku lokalu mieszkalnego trafia do noclegowni, koczuje w miejscach niemieszkalnych takich jak: dworzec, klatki schodowe, altanki działkowe, pustostany lub „pomieszkują” krótkotrwale u krewnych i znajomych. Bezdomność w Polsce charakteryzuje się dużą dynamiką, przechodziła ona różne fazy zmian. Często postrzegana jest jako część zastanego ładu społecznego, element dychotomicznego podziału ludzi na biednych i bogatych. W podziale tym, ludzi bezdomnych postrzega się jako margines wstydlivy dla społeczeństwa.

W myśl ustawy o pomocy społecznej osoba bezdomna, to osoba niezamieszkująca w lokalu mieszkalnym w rozumieniu przepisów o ochronie praw lokatorów i mieszkaniowym zasobie gminy i niezameldowana na pobyt stały, w rozumieniu przepisów o ewidencji ludności i dowodach osobistych, a także osoba niezamieszkująca w lokalu mieszkalnym i zameldowana na pobyt stały w lokalu, w którym nie ma możliwości zamieszkania. Można również definiować, że bezdomny to człowiek nieposiadający własnego mieszkania ani środków na jego zdobycie, niemający możliwości powrotu do ostatniego miejsca zamieszkania (bezdomny z przymusu). Bezdomny to człowiek, który odrzucił normy społeczne, typ wiecznego wędrowca realizującego wybrany styl życia (bezdomny z wyboru).

Bezdomność jest formą skrajnego wyłączenia społecznego. Jest zjawiskiem społecznym, które wskazuje bezpośrednio na fakt, że braki w uregulowaniach makrosystemu generują wzrost i przewlekłość problemów społecznych. Zjawisko to jest silnie związane z bezrobociem, dysfunkcją rodzin i ubóstwem, czynnikiem towarzyszącym jemu jest patologia społeczna.

Cel główny:

Przeciwdziałanie poszerzaniu się i utrwalaniu zjawiska bezdomności oraz dążenie do społecznego i ekonomicznego usamodzielnienia się osób bezdomnych i ich pełnoprawnego funkcjonowania w życiu społecznym.

Cele szczegółowe:

1. Zapobieganie degradacji fizjologicznej i społecznej osób bezdomnych z zastosowaniem przysługujących im świadczeń.
2. Aktywizowanie adresatów programu do rozwiązywania problemu bezdomności poprzez wykorzystanie ich własnych uprawnień i zasobów oraz wspieranie w kierunku pełnego usamodzielnienia.
3. Wypracowanie wspólnej płaszczyzny współdziałania instytucji samorządowych i organizacji pozarządowych na rzecz osób bezdomnych.

Cele te będą realizowane w trzech obszarach :

1. Działania o charakterze profilaktycznym - zapobieganie bezdomności;
2. Działania o charakterze osłonowym;
3. Działania o charakterze aktywizującym - zmierzające do wyprowadzenia z bezdomności.

L.p.	CELE DO REALIZACJI	ZADANIA	REALIZATORZY	PARTNERZY
1.	Zapobieganie degradacji fizjologicznej i społecznej osób bezdomnych z zastosowaniem przysługujących im standardowych świadczeń.	Zabezpieczenie schronienia, zapewnienie możliwości korzystania z posiłków oraz zaopatrzenie w podstawową odzież. Pomoc w wyrobieniu lub odtworzeniu dokumentów osobistych. Pomoc w uzyskaniu stopnia niepełnosprawności Udzielanie pomocy w uzyskaniu przez osoby bezdomne miejsc w domach pomocy społecznej, placówkach leczniczych, resocjalizacyjnych, rehabilitacyjnych.	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Koninie	Polski Czerwony Krzyż w Koninie, Straż Miejska w Koninie, Komenda Miejska Policji w Koninie, Urząd Miejski – Wydział Spraw Lokalowych, Zakład Ubezpieczeń Społecznych w Koninie, Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Stopniu Niepełnosprawności w Koninie,

		Przeprowadzanie interwencji w miejscach gdzie w szczególności przebywają osoby bezdomne celem zapewnienia im opieki medycznej (wezwanie pogotowia ratunkowego i przekazanie pod opiekę służbom medycznym).		
		Pomoc w uzyskaniu świadczeń z zabezpieczenia społecznego (w tym z pomocy społecznej), rentowych lub emerytalnych.		
		Pomoc i wspieranie w uzyskaniu lokalu z zasobów miejskich.		
2.	Aktywizowanie adresatów programu do rozwiązywania problemu bezdomności poprzez wykorzystanie ich własnych uprawnień i zasobów oraz wspieranie w kierunku pełnego usamodzielnienia.	Praca z osobami bezdomnymi z wykorzystaniem indywidualnych programów wychodzenia z bezdomności.	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Koninie Klub Integracji Społecznej umożliwi w ramach zajęć korzystanie z porad doradcy zawodowego, pedagoga, radcy prawnego, Sekcja Poradnictwa Rodzinnego i Interwencji Kryzysowej - umożliwi korzystania z porad psychologa, radcy prawnego oraz w sytuacjach kryzysowych ze schronienia, Powiatowy Urząd Pracy w Koninie,	Pracodawcy zatrudniający osoby bezdomne,
		Inicjowanie i wspieranie nowych rozwiązań mających na celu pomoc w reintegracji społecznej i zawodowej osób bezdomnych.		
		Motywowanie do podejmowania leczenia uzależnień a w przypadkach koniecznych wystąpienie do sądu o ustanowienie opiekuna prawnego.		
		Udzielanie pomocy w: - rozwiązywaniu problemów rodzinnych, - ponownym nawiązywaniu zerwanych stosunków rodzinnych, - podejmowaniu działań mających na celu powrót do rodziny.		
		Organizacja szkoleń podnoszących kwalifikacje zawodowe osób bezdomnych.		

		<p>Uczestnictwo osób bezdomnych w zajęciach Klubu Integracji Społecznej w celu odbudowania lub kształtowania własnej aktywności zawodowej.</p> <p>Pomoc w uzyskaniu zatrudnienia na otwartym rynku pracy.</p>		
3.	Wypracowanie wspólnej płaszczyzny współdziałania instytucji samorządowych i organizacji pozarządowych na rzecz osób bezdomnych.	<p>Współpraca z instytucjami i organizacjami funkcjonującymi w systemie pomocy społecznej.</p> <p>Monitorowanie problemu zagrożenia bezdomnością w Mieście Koninie – organizowanie cyklicznych spotkań z podmiotami zaangażowanymi w pracę z osobami bezdomnymi w celu wymiany informacji.</p> <p>Inicjowanie i przeprowadzanie akcji w Koninie jesienno-zimowych mających na celu ochronę osób bezdomnych przed skutkami zimy.</p> <p>Upowszechnianie materiałów informacyjnych dotyczących instytucji udzielających pomocy osobom bezdomnym.</p>	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Koninie,	Powiatowy Urząd Pracy w Koninie, Urząd Miejski w Koninie, Straż Miejska, Polski Czerwony Krzyż w Koninie, Komenda Miejska Policji w Koninie,

Adresaci programu:

Program skierowany jest do osób bezdomnych i osób zagrożonych bezdomnością.

Zasięg:

Miasto Konin.

Realizatorzy – Partnerzy:

1. Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Koninie
2. Urząd Miejski w Koninie
3. Polski Czerwony Krzyż w Koninie
4. Straż Miejska w Koninie
5. Powiatowy Urząd Pracy w Koninie
6. Komenda Miejska Policji w Koninie
7. Zakład Ubezpieczeń Społecznych w Koninie
8. Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Stopniu Niepełnosprawności w Koninie

Zakładane efekty programu:

1. Ograniczenie zjawiska bezdomności na terenie Miasta Konina.
2. Ograniczenie degradacji biologicznej, społecznej i wtórnej patologizacji.
3. Zmniejszenie negatywnych zjawisk występujących w obrębie grupy osób bezdomnych: uzależnienia, bezrobocie, przestępstwa.
4. Współpraca pomiędzy instytucjami samorządowymi i organizacjami pozarządowymi w zakresie udzielania pomocy osobom bezdomnym.
5. Powrót części osób bezdomnych do środowiska i pełnienia przez nich ról społecznie akceptowanych.

Koszty programu:

Realizacja programu finansowana będzie w ramach środków Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Koninie w części dotyczącej udzielania pomocy finansowej i rzeczowej osobom bezdomnym. Koszty związane z funkcjonowaniem schroniska i noclegowni w ramach środków finansowych Urzędu Miejskiego. Mieszkania dla osób bezdomnych również w ramach środków finansowych Urzędu Miejskiego.

Pozostałe zadania będą finansowane w ramach dotychczasowej działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Koninie i innych partnerów.

Monitoring i ewaluacja:

Monitorowanie wpływu realizowanych form pomocy mających na celu odzyskiwanie przez osoby bezdomne zdolności do pełnienia przez nich ról społecznie akceptowanych. Ewidencjonowanie pożądanых zmian, natomiast w przypadku zauważenia trudności w osiągnięciu założonego celu, dostosowanie zadań programowych do zdiagnozowanych potrzeb.

Opracowały:**Alicja Kołodziejek****Renata Kupczyk****Konsultacje:****Anna Kwaśniewska****Józef Mazurkiewicz**